

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 27

БЕОГРАД, 2. ЈУЛИ 1938.

ГОДИНА X

Садржај:

Прво хрватско-славонско дионичко друштво за индустрију шећера, Осиек
Velikobečkerečka fabrika šećera a. d., Petrovgrad
Fabrika šećera a. d. »Bačka«, Novi Vrbas

ПРВО ХРВАТСКО-СЛАВОНСКО ДИОНИЧКО ДРУШТВО ЗА ИНДУСТРИЈУ ШЕЋЕРА, ОСИЈЕК

Хиперпродукција шећера, о којој смо после 1929 че-
шће писали, код нас више не постоји. Залихе домаћих фа-
брика на дан 1 јуна о. г. износиле су свега 2.400 вагона,
од којих је отпадало 50% на кристал. Цени се да ће до-
маћа потрошња шећера у јуну, јулу и августу, износити
1.900 до 2.000 вагона. То значи да ћемо у нову кампању
ући са сразмерно незнатном резервом од 400 до 500 ва-
гона. Када бисмо кризу наше шећерне индустрије посма-
трали и овог пута само у виду хиперпродукције, морали
бисмо констатовати да је та криза срећно ликвидирана.
Међутим, наш проблем шећера, који се повлачи већ десе-
так година, тиме није ипак још решен. Ми имамо 9 фабри-
ка шећера, од којих су њих 8 у погону. Укупни капацитет
ових фабрика, које спадају у ред наших технички најбо-
ље опремљених предузећа, износи скоро 20.000 вагона
годишње, а стварна производња шећера у 1936, која се
убраја међу боље године, достигла је само 8.660 вагона.
Прошлогодишња производња била је још мања, пошто је
износила цигло 3.300 вагона.

Као што се види, хиперпродукција је отстрањена пу-
тем огромног ограничавања производње. Иначе, прошле го-
дине ни природа није била издасна. Док је пре девет го-
дина површина засејана репом достигала 60.000 хектара,
прошлогодишња засејана површина износила је свега око
14.500 хектара. Док се не омогући повећање потрошње ше-
ћера, мораће се и у будуће рачунати с производњом од
око 8.000 вагона шећера годишње и засејаном површином
од највише 25.000 хектара. То значи даље да наше фабри-
ке шећера ни у будуће неће моћи искоришћавати више од
50% свог капацитета. С оваквим стањем незадовољни су и
пољопривредници, који гаје шећерну репу, и индустријал-
ци, који производе шећер. Незадовољни су исто тако и
конзументи, који га троше, и трговци, који га продају. Су-
штина нашег шећерног питања је у томе, да наша земља
у погледу потрошње шећера и даље стоји на врло ниском
ступњу. Код нас се шећер још увек сматра као луксуз, јер
му је цена тако висока да је он неприступачан широким
слојевима народа. Узрок за то треба тражити у првом реду
у необично високој трошарини на шећер.

Највећа потрошња шећера у нашој земљи била је
1929 године са 8,7 кг. по становнику годишње. Када је
због привредне депресије потрошња почела да опада, др-
жава је хтела повећаном трошаринском стопом да одржи
приход трошарине на ранијој висини. Законом од 1931 др-
жавна трошарина је повишена најпре са 5 динара по кг. на
6,25 динара за кристални и 6,55 динара за остале врсте ше-
ћера. Непуну годину дана после тога она је опет пови-
шена, и то на 7,50 динара за кристални и на 8,05 динара
по кг. за остале врсте. Поред тога, шећер је оптерећен

и са 8,7% пореза на пословни промет као и општинским
трошаринама. Уместо да се снижењем јавних дажбина по-
кушало зауставити опадање потрошње, које је било иза-
звано смањењем куповне снаге потрошача услед депре-
сије, код нас је њиховим сталним повећавањем опадање
потрошње још и убрзано, тако да ни држава није никако
могла да одржи приход од трошарине на ранијој висини.
Сувише висока трошарина осетно погађа и земљораднике,
произвођаче шећерне репе. Најзад, огромну штету трпе и
наше фабрике шећера, које су већ 6 година приморане да
раде само са једним делом свог капацитета. О некој наро-
читој заради овде нема ни говора. Док су готово све оста-
ле наше индустријске гране, нарочито у 1936 и 1937 годи-
ни, показивале задовољавајуће пословне резултате, дотле
индустрија шећера није учинила ни један корак напред.

Огромне тешкоће с којима се наша шећерна инду-
стрија морала борити долазе сасвим јасно до изражаја и
у билансима Осиечке фабрике шећера, која је и прошлу
пословну годину морала закључити са губитком од преко
4 милиона динара. Прошла година, због претеране влаге,
није била повољна за шећерну репу. „Понајвише се је ка-
сно посејало, вели управа у свом извештају а за кратко-
трајне вегетације владало је кишовито време и харала
sercospora beticola, те је и приход био лош и по
количини и по каквоћи. Од 4.090 вагона плаћене шећерне
репе, која је прерађена од 5 октобра до 1 новембра 1937,
при чему се је од 12 до 16 октобра морао и кочити погон
ради несташнице репе, произведено је само 403,68 вагона
шећера“. Као што се види, садржина шећера у репи није
достигла ни 10% према 11,77% у претходној години. Фа-
брика је имала већином репу, која је садржавала чак и
знатно мању количину шећера него што се према Уредби
о откупним ценама сматра минимумом. Прерађена количи-
на репе била је такође знатно мања него у току неколико
претходних година, као што нам то показује и следеће
упоређење (у квинталима):

Година	Прерађена репа	Израђени шећер
1934/35	719.750	73.472
1935/36	642.355	81.818
1936/37	921.520	109.364
1937/38	409.000	40.368

Томе треба додати да се Осиечка шећерана налази у ве-
ћем индустријском центру. Због тога су код ње и наднице
сразмерно врло високе. Све ове чињенице имале су врло
неповољан утицај на производне трошкове, тако да је
1937/38 година закључена са губитком од 4,03 милиона
динара. Иначе, за прошлу годину није се могла вр-
шити ни амортизација инвестиција. Да је то учињено,
укупни губитак би премашао износ од 7 милиона динара.

Изгледи за будућност нису такође повољни. Пољо-
привредници не показују више много воље да сеју репу,

јер је она изгубила глас најрентабилније културе, какав је раније уживала. Они се радије одају гајењу пшенице, кукуруза, ујане репице и разних других индустријских биљака, из простог разлога, што цене овим производима показују тенденцију пораста, док се код садашње цене шећера и садашње трошарине, цене репи не могу повећати. Да би се за текућу годину осигурала довољна количина репе, Осијечка шећерана се је обавезала да ће продуцентима репе платити извесну минималну цену, независну од садржине шећера у репи. Потешкоће код овогодишњег контрахирање репе, и то не само у Осијеку него и код других шећерана, указују још једном на потребу да цену репе и шећера треба поставити на другу базу. Ако се повисити цена репе, мораће се направити и други корак, или повисити продајна цена шећера или смањити трошарина. Повисити цену шећера — значило би сужавати и даље потрошњу. Тај пут не ваља, јер је шећер код примитивне исхране нашег народа још увек луксуз, и постаје луксузнији што је скупљи. Остаје само да се снизи трошарина.

Осетније смањивање трошарине на шећер имало би за последицу знатније повећање потрошње, а у вези с тим не би се смањило ни укупни приход од трошарине. Када би се трошаринска стопа смањила на половину од данашње, знатно би се повећала површина под репом, а порасла би и куповна снага земљорадника. Сматрамо да је већ крајње време да се приступи решавању овог важног питања. Уколико се садашња ситуација не измени, треба се бојати да ће се сасвим убити интерес за производњу репе. Уместо досадашње хиперпродукције, могли бисмо лако остати без сопствене производње шећера, и то код 8 сјајно опремљених фабрика, које су у стању не само да покрију целокупну домаћу потрошњу, него и да баце знатне количине шећера и на светско тржиште.

Биланси Осијечке фабрике шећера за последње четири године овако изгледају:

Рачун изравнања

Активна	1934-35	1935-36	1936-37	1937-38
	у хиљадама динара			
Инвестиције	61.712	61.717	62.496	64.959
Инвентар	2.719	2.700	2.669	2.672
Залиха робе	44.077	38.685	47.559	17.864
Материјал	2.265	2.464	2.157	2.892
Семе шећ. репе	1.452	755	470	918
Дужници	17.773	39.291	36.722	49.750
Готовина	—	689	501	409
Ефекти	7.510	7.510	8.586	7.431
Губитак-салдо	3.039	6.735	—	3.042
Пасива				
Главница	30.800	30.800	30.800	30.800
Резервни фонд	47.246	47.246	40.511	40.511
Фонд курсне разлике	7.304	7.304	7.304	7.304
Фонд амортизације	28.246	31.050	33.890	33.890
Повериоци	27.389	44.145	47.667	37.432
Добитак	—	—	988	—
Збир биланса	141.051	160.545	161.160	149.937

Рачун губитка и добитка

Расходи				
Производња шећера	28.962	28.945	36.858	17.361
Пословни трошкови	5.268	5.296	5.763	5.759
Губитак на ефектима	872	—	—	—
Отпис дубиоза	—	—	1.734	126
Порези	907	1.076	672	497
Амортизација	2.805	2.804	2.840	—
Пренос губитка	—	3.039	—	—
Добитак	—	—	988	—

Приходи

Од производње	35.015	34.426	48.855	19.713
Пренос добити	759	—	—	988
Губитак-салдо	3.039	6.735	—	3.042
Збир прих.-расх.	38.814	41.161	48.885	23.743

Осијечка шећерана билансира сваке године на дан 31 марта. Збир биланса крајем прошле године износио је округло 150 милиона динара, за 11 милиона мање него крајем претходне године. У пасиви видимо да су сопствена средства фабрике, која износе 112,5 милиона, остала потпуно непромењена. Једино треба споменути да се, уместо добитка од 988 хиљада који је крајем 1936/37 био пренет на нови рачун, ове године јавља опет салдо губитка у активи од 3,04 милиона. Према одлуци последње главне скупштине овај губитак треба да се отпише на терет резервног фонда. Сопствена средства фабрике, урачунавши и фонд амортизације, износиће после тога 109,46 милиона. Насупрот томе стоје повериоци са износом од 37,43 милиона. У односу на претходну годину повериоци су смањени за преко 10 милиона. То је повољна чињеница, а омогућена је смањењем залиха робе са 47,5 милиона динара у 1936/37 на 17,8 милиона у прошлој години.

С обзиром на смањење залиха за око 30 милиона, могло се је очекивати и јаче смањење обавеза предузећа. До тога није дошло, јер су повећане и готово све позиције у активи. Пре свега треба споменути пораст дужника са 36,7 милиона у 1936/37 на 49,7 милиона у прошлој години. То је у вези са појачањем продаје шећера. Инвестиције показују такође пораст, са 62,50 милиона у претходној на 64,96 милиона у прошлој пословној години. Учињене су извесне нове инвестиције, које омогућују снижење сталних режија. У истом циљу врше се и разне реконструкције, за које се употребљавају и неке добро одржане машине и направе преузете од усорске шећеране. И залиха семенја показује повећање од око 450 хиљ. дин., а рачун материјала од 635 хиљада. Једино је рачун ефеката смањен, са 8,58 милиона у 1936/37 на 7,43 милиона у прошлој години.

У рачуну губитка и добитка, због мале количине прерађене репе, испојили су се у појачаној мери сви неповољни моменти који су утицали на пословање фабрике. Приходи од производње у прошлој години износили су свега 19,71 милиона према 48,85 милиона динара у 1936/37, дакле за преко 29 милиона динара мање. Трошкови производње шећера опали су само за 19,5 милиона а пословни трошкови не показују знатнијих промена. Природно је да се код овако слабог пословног резултата морало одустати од амортизације инвестиција, која је последњих година износила око 2,8 милиона динара годишње. Отпис дубиоза износи у 1937/38 години 126 хиљада према 1,73 милиона динара у 1936/37. Као што видимо, пословни резултат је катастрофалан.

У управи су господа: Антун пл. Михаловић (претседник), Антонин Тиле и д-р Никола Костренчић (потпретседници), инж. Владимир Храховина, Франтишек Хрушка, Отон Кноблех Вучански, Лазар Лађевић, Фране Паулић, Антон Шалек и Јосип Ф. Шмид. Чланови надзорног одбора су господа: инж. Будислав Цвијановић, Антун Хржић, Фрањо Павличек, Рихард Пискачек и Анте Шкарда.

VELIKOBEČKEREČKA FABRIKA ŠEĆERA A. D., PETROVGRAD

Zbog velikih stokova neprodatog šećera, koji su prelazili iz godine u godinu i vezali ogromne kapitale, i Velikobečkerečka fabrika šećera bila je primorana da za 1937 pogodi manju površinu za setvu šećerne repe. Tu nije bilo drugog leka, jer su svi predlozi u pogledu smanjivanja troša-

rine bili odbačeni. Imali smo već priliku da napomenemo da je prošle godine i prinos repe bio vrlo slab. Zbog toga je Velikobečkerečka fabrika šećera koja je naša daleko najveća šećerana, mogla da otkupi i preradi svega 446,5 hilj. kvintala repe prema 1146.140 kv. u prethodnoj godini. Iz ove količine proizvedeno je samo 46.339 kv. šećera (prema 155.687 kv. u 1936), 24.300 kv. melase i 24.137 kv. suvih rezanaca. Kako je prošlogodišnja repa sadržavala vrlo malo šećera, opao je i procenat iskorišćenja sa 13,8% u 1936 godini na 10,4% u 1937.

Uprkos srozavanju proizvodnje i preteranom trošarinskom opterećenju, Velikobečkerečka fabrika šećera uspela je da zaključi i prošlu poslovnu godinu sa dobitkom. To je posledica prodaje velikog dela starih zaliha. Kad bi u završnim računima imao biti odlučujući samo efekat prošlogodišnje proizvodnje, onda bi i ova fabrika morala iskazivati gubitak. Čisti dobitak za 1937 iskazan je sa 10,66 miliona (sa prenosom iz 1936 godine — 11,26 miliona dinara), dok je godišnja zarada pre krize iznosila redovno preko 100% više. Posmatraocima kojima prilike nisu poznate (a takvih kod nas nema malo) mogla bi i prošlogodišnja zarada izgledati ogromna, jer glavnicu fabrike iznosi 36 miliona. Međutim, ova zarada je više nego umerena. Naime, treba imati u vidu da je u fabrici prilikom njenog osnivanja uloženo oko 1,3 miliona engleskih funti; a to kod današnjeg kursa iznosi okruglo 300 miliona dinara. To znači da prošlogodišnji dobitak odgovara ukamaćenju uloženi sredstava od oko 3 $\frac{1}{2}$ %.
 Vrlo povoljno imovinsko stanje Velikobečkerečke fabrike šećera potvrđuje nam i donja tablica, u kojoj donosimo glavne bilansne pozicije za poslednje četiri godine:

Račun izravnjanja				
Aktiva	1934	1935	1936	1937
Investicije	51.373	51.082	51.790	51.972
Dužn. i pover.-saldo	5.132	884	788	7.911
Efektii	17.104	17.146	16.877	19.877
Roba	43.963	45.438	49.917	38.636
Blagajna	720	845	964	1.088
Pasiva				
Glavnica	36.000	36.000	36.000	36.000
Red rez. fond	9.506	1.048	10.695	11.195
Fond za pov. glavn.	3.360	3.360	3.360	3.360
Fond valorizacije	9.136	9.136	9.136	9.136
Fond amortizacije	39.071	39.071	39.573	40.080
Fond poreske rezerve	6.000	4.500	5.100	7.800
Neispl. dividenda	—	2.926	5.305	654
Čisti dobitak	10.304	10.354	11.166	11.259
Zbir bilansa	118.294	115.395	120.336	119.484
Račun gubitka i dobitka				
Rashodi				
Troškovi i plate	3.422	2.701	2.729	2.872
Porezi	8.047	4.256	2.110	3.730
Dubiozna potr.	—	—	436	—
Poreska rezerva	—	—	600	2.700
Amortizacija	3.254	—	502	507
Dobitak sa prenosom	10.304	10.354	11.166	11.259
Prihodi				
Prenos dobitka	—	410	459	596
Bruto prihodi	24.662	16.901	17.084	20.472
Zbir prih.-rash.	24.662	17.311	17.543	21.068

Pošto su dužnici i poverioci kompenzirani, a njihov saldo je iskazan u aktivi, ovde je zbir bilansa, koji iznosi 119,5 miliona, identičan sa sopstvenim sredstvima preduzeća. Od ovih sredstava plasirano je oko 52 miliona u investicije. Fond amortizacije dostigao je visinu od 40 miliona. Ako ovaj fond odbijemo od iskazanog iznosa investicija, videćemo da su ukupne investicije bilansirane per saldo sa 12 miliona dinara, a nesumnjivo je da one stvarno predstavljaju višestruku vrednost. Zbog toga je poslednjih godina i amortizacija mogla da bude vrlo umerena; za prošlu godinu iznosila je samo pola miliona dinara.

Saldo dužnika i poverilaca, koji se već čitav niz godina iskazuje stalno u aktivi, iznosi 7,9 miliona prema 788 hilj. u 1936. S obzirom na povoljnu finansijsku strukturu preduzeća poverioci sigurno ne zauzimaju veće dimenzije, a tako isto ni dužnici, jer se najveći deo transakcija obavlja za gotovo. Porast pomenutog salda je, prema tome, izazvan povećanjem sopstvenih nezaposlenih sredstava, plasiranih kod novčanih zavoda, a povećanje ovih sredstava je u prvom redu posledica smanjenja zaliha robe, sa 49,9 mil. din. u 1936 na 38,6 mil. krajem 1937. Račun efekata je takođe povećan za ravno 3 mil., na 19,87 mil. din., delom zbog dobitka na kursnoj razlici.

Brutoprihodi iznose 20,47 miliona i veći su za 3,4 mil. nego u 1936. Na strani rashoda vidimo da su plate i troškovi ostali gotovo nepromenjeni, dok su izdaci za poreze povećani sa 2,11 mil. u 1936 na 3,73 mil. u 1937. Povećana je i dotacija poreskoj rezervi sa 600 hilj. din. u prethodnoj na 2,7 mil. dinara u prošloj godini. Od čiste dobiti upotrebljeno je 9 mil. za isplatu dividende, 1 mil. 66 hilj. za tantijemu, 500 hilj. za povećanje rezervnog fonda, a ostatak od 692 hiljade prenet je na novi račun.

U upravi su g. g.: D-r Dragoljub Arandelović, Hajnrih Blas, Josif Bun, Grof Aleksandar Čekonić, Hugo Elbogen, Rudolf Elbogen, Emil Frajnd, d-r Oton Frangeš, Milutin Lazarević, Artur Lederer, Đorđe Lederer, Baron d-r Marsel Madarasi-Bek, Šarl Torman. Članovi nadzornog odbora su g. g.: d-r Miša Matić, Andor Marton, Edmund Poper, Robert Trajš i d-r Slavko Županski.

FABRIKA ŠEĆERA A. D. »BAČKA«, NOVI VRBAS

Sa 1937 završila je Fabrika šećera a. d. »Bačka« svoju 25-tu poslovnu godinu. Fabrika je osnovana 1911 sa glavnicom od 5 miliona kruna. Godine 1917 povišena je glavnica na 8 miliona kruna, a krajem 1920, posle nacionalizacije, glavnica je iznosila 5 miliona dinara. U toku 1922 ona se povisuje na 15, a u 1923 na 25 miliona dinara. Na tom nivou ostala je sve do godine 1928, kad je provedena valorizacija investicija i glavnica povišena na 50 miliona dinara. Tom prilikom je bio formiran i poseban fond valorizacije u iznosu od skoro 9 miliona dinara.

Odmah posle osnivanja fabrika je morala da se bori sa teškom krizom, koja se upravo u to vreme pojavila na svetskoj pijaci šećera i koja je ovo novo preduzeće već u samom početku teško gušila. Čim je ova kriza nešto popustila, naišao je i svetski rat, koji je doneo nove teškoće. Posle rata izvršena je agrarna reforma. Nije teško razumeti šta je ona značila za fabriku šećera »Bačka« koja se je u pogledu snabdevanja repom oslanjala na veliki posed. Kada su prestale nadaće u pogledu snabdevanja repom, došlo je do smanjenja potrošnje šećera i povećanja trošarinskih stopa, a u vezi s tim i do hiperprodukcije šećera. Kao što se vidi, 25-godišnja delatnost fabrike bila je gotovo u celosti ispunjena borbom i teškoćama.

Međutim, treba konstatovati da je fabrika ipak uspela, blagodareći smišljenom radu i neobičnoj obazrivosti, da svla-

da sve teškoće, koje su bile još uvećane poraslim obavezama prema državi i nastojanjima oko zbrinjavanja njenih službenika. Isto tako moramo naglasiti da je fabrika stalno održavana na potrebnoj tehničkoj visini. Ona se stalno proširuje i modernizuje, tako da se njene instalacije mogu meriti i sa onima najmodernijih fabrika šećera. Inače, jedino za 1933 akcionarima nije podeljena nikakva dividenda.

U pogledu rada u prošloj godini uprava napominje u svom izveštaju da je blagodareći povoljnom prolećnom vremenu sejanje repe započelo već 5 marta, a završeno je 5 aprila. Međutim, 1937 bila je od poslednjih 12 godina sa 820 mm kiše najkišnja. Usled toga stvaranje šećera u repi nije moglo da napreduje, tako da joj je kvalitet ostao veoma rđav, a podbacio je i prinos. U 1937 prerađeno je u ovoj fabrici od 3 oktobra do 5 novembra svega 595.637 kvintala repe prema 1,060.623 kvintala u prethodnoj godini. Prerađena mala količina repe, a naročito krajnje niska sadržina šećera u repi, uticale su nepovoljno na poslovni rezultat. Nasuprot tome povoljno utiče činjenica da će se do nove kampanje gotovo u celosti prodati rezerve šećera koje su se bile nagomilale iz proizvodnje ranijih godina. Udeo fabrike »Bačka« u snabdevanju zemlje šećerom povećao se je u toku prošle godine, pri povećanju ukupne zemaljske potrošnje. Na to povećanje uticalo je nekoliko činjenica. U prvom redu nešto jači priliv novca kod potrošnih slojeva, a zatim je bilo i dosta slučajeva izuzetne potrošnje šećera. Između ostalog, veće količine šećera utrošene su za slađenje vinske šire, jer je prošle godine i kvalitet grožđa bio prilično slab. Potrošene su i veće količine šećera u denaturisanom stanju za dohranjivanje pčela. Blagodareći ovim izuzetnim okolnostima, kod nas više nema hiperprodukcije šećera. Međutim, kao što smo naglasili prilikom analize bilansa Osiječke šećerane, to ne znači da je kod nas time definitivno rešeno i pitanje šećera koje se povlači već toliko godina.

Evo glavnih bilansnih pozicija Fabrike šećera »Bačka« za poslednje četiri godine:

Aktiva	1934	1935	1936	1937
	u hiljadama dinara.			
Nepokretnosti	4.450	4.680	4.500	4.500
Zgrade i investicije	29.142	29.142	29.593	30.608
Mašine i uređaj	30.756	30.756	36.581	38.330
Industrijska pruga	2.349	2.349	2.349	2.349
Zalihe	39.945	34.775	48.801	25.825
Dužnici i ulozi	31.596	36.614	34.244	54.243
Hartije od vrednosti	3.483	4.622	4.276	4.276
Blagajna	152	192	213	272
Razna aktiva	3.220	3.220	—	—
Pasiva				
Glavnica	50.000	50.000	50.000	50.000
Rezervni fond	8.500	8.750	9.250	9.750
Fond valorizacije	8.789	8.789	8.789	8.789
Fond za pov. glav.	1.369	1.369	1.369	1.369
Fond amortizacije	29.853	33.951	38.318	42.981
Fond za sumnj. potraž.	—	151	—	2.165
Fond kursne razlike	—	—	—	717

Zasebno opor. rezer.	36.454	28.995	30.715	28.023
Poverioci	6.641	10.519	18.145	6.720
Neispl. dividenda	—	—	56	1.864
Čisti dobitak	3.485	3.825	3.915	8.024
Zbir bilansa	145.092	146.349	160.558	160.403

Rashodi

Porezi i pristojbe	676	215	2.970	2.435
Otpis — amortizacija	3.112	4.098	4.367	4.663
Sumnjiva potraživanja	51	151	—	2.165
Kursna razlika	—	—	—	717
Dobitak sa prenosom	3.485	3.825	3.915	8.024

Prihodi

Prenos dobiti	—	387	481	572
Od efekata	108	89	118	81
Od nepokretnosti	15	7	13	25
Od proizvodnje	7.202	7.807	10.640	17.326
Zbir prih. — rashoda	7.325	8.290	11.252	18.004

Zbir bilansa koji je identičan sa obrtnim kapitalom fabrike iznosi 160 miliona i ostao je u odnosu na prethodnu godinu gotovo nepromenjen. Tuda sredstva iznose samo 6,72 miliona prema 18,14 miliona krajem 1936. To znači da sopstvena sredstva, uračunavši u to i čisti dobitak i fond amortizacije, iznose preko 150 miliona dinara. Fabrika je, dakle, finansijski odlično fundirana. Ona ne mora da zarađuje kamatu za poverioce. To je glavna činjenica koja joj je omogućila da iskazuje dobitke i u teškim godinama krize.

Kao i kod drugih šećerana, tako su i ovde zalihe smanjene, sa 48,8 miliona krajem 1936 na 25,8 miliona krajem prošle godine. Dužnici i ulozi kod banaka su povećani sa 34 miliona u prethodnoj na 54 miliona u prošloj godini. Zgrade i investicije pokazuju povećanje od 1 miliona dinara, a mašine i uređaj od 1,75 miliona. Kao što se vidi, fabrika je u toku prošle godine izvršila neke investicije. Naročito treba spomenuti da je izrađena jedna nova sušara, koja će omogućiti povećanje proizvodnje rezanaca i poboljšanje njihovog kvaliteta.

Bruto-dobit iznosi 17,32 miliona prema 10,64 miliona u prethodnoj godini. Amortizacija je za 300 hiljada veća nego u 1936 i iznosi 4,66 miliona. Posle dotacije od 2,16 miliona fondu za sumnjiva potraživanja i 717 hiljada fondu kursne razlike ostao je čisti dobitak od 7,45 miliona, odnosno sa prenosom iz 1936 godine — 8 miliona 24 hiljade dinara. Od toga je upotrebljeno za dividendu 6,25 miliona, za povećanje rezervnog fonda 500 hiljada, za tantijemu 745 hiljada, a ostatak od 529 hiljada prenet je na novi račun. Dividenda iznosi 12,5% prema 5% u 1936. To nije mnogo, jer su ukupna sopstvena sredstva po prilici tri puta veća od glavnice, tako da njihovo ukamačenje jedva prelazi 4%.

U upravi su gospoda: D-r Gedeon Dunderski (pretsednik), Filip Vajs (potprestednik), A. Acel, d-r Marko Čutić, Edmund Hološ, d-r Stevan Klajn, Josif Najman, Radiša Nikolić, Makso Openhajm, Lazar Prodanović, Evgen Švarc i Đorđe barun Ulman. U nadzornom odboru nalaze se gospoda: Mirko Jakobčić, Mileta Leskovac, Karlo Acel, Geza Štuks-Ribar, Evgen Kemendi, Oskar Hameršlag, d-r Franjo Kiš, Josip Piliš.

